

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОКШОМИ

№ 143 (4838).

26 июнь 1982 й.
ШАНБА

Газета 1966 йил
1 июлдан чина бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СОВЕТ—ФРАНЦИЯ ЭКИПАЖИ БОШҚАРАЁТГАН «СОЮЗ Т-6» КОСМИК КЕМАСИ ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1982 йил 24 июнь Москва вақти билан соат 20 дан 30 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз Т-6» космик кемаси учирилди. Совет космик кемасини халқаро экипаж: кема командири икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Владимир Жонибеков, бортинженер Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Александр Иванченков ва тадқиқотчи-космонавт Франция Республикаси граждани Жан-Лу Кретьен бошқармоқда.

Учиш программасида «Союз Т-6» кемасини «Салют-7» «Союз Т-5» орбитал илмий-тадқиқот комплекс билан туташтириш кўзда тутилди. Космонавтар Жонибеков, Иванченков ва Кретьен комплекс ичида космонавтар Березовой ҳамда Лебедев билан биргаликда илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментларни бажаришлари керак. Березовой билан Лебедев 1982 йилнинг 13 майдан буён орбита бўйлаб учмоқдалар.

Тошкент область партия комитети пленуми

24 июнь кун Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленумда область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган доклади қондалари ва хулосаларидан, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди. Область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Сахоннов доклад қилди.

Докладчи ва пленумда сўзга чиққан бошқа ишчилар пойтахт область коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг

қўрсатмаларини жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилдилар.

Кейинги йилларда областда деҳқончилик ва чорвачиликни интенсификация қилиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида фан-техника та-

рақияти ютуқларини кенг қўламда жорий этиш, қолхоз ва совхозларнинг ривожланиши, уларни малакали раҳбар кадрлар ва мутахассислар билан мустаҳкамлаш юзасидан тадбирлар комплекс амалга оширилди, деб ўқитишди пленум қатнашчилари. КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленумидан кейин ўтган вақт ичида Тошкент областида қишлоқ хўжалигининг янги маҳсулотли икки баравардан зиёд ордди.

Қишлоқ меҳнаткашларининг социал маънавий шароитларини, уларга савдо, медицина, маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳасида кўнгина ишлар амалга оширилди. Областда қишлоқ хўжалик машинасозлиги, химия саноати ва қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи бошқа тармоқлар янада ривожлантирилди.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан кенг қарор қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Назорат таъсирчан бўлсин

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда шаҳар қурилишини планлаштириш ва қайта қуриш ишларини яхшилаш, қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши юзасидан қатъий назоратни ташкил этиш, шунингдек меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлаш масалалари қўриб қилинди.

Тошкентни ривожлантиришнинг бош планини ҳаётга таъбиқ этиш, — деди таъкидлашда ўз сўзига Ахмедов. Тошкент шаҳар бошқармаси бошлиғи С. Одилов, — архитектор ва қурувчилар 7 миллион квадрат метрда қуриш ўй-жойлар, 125 умум таълим мактаблари, 150 дан ортиқ мактабгача тарбия болалар муассасалари, қўлаб касалхоналар, магазинлар, умумий овқатланиш ва маънавий хизмат корхоналарини қуриб ишга туширилди. Шу билан бирга белгиланган режаларни амалга оширишда бир қатор нуқсонлар ҳам бор. Архитектура-планлаштириш Бош бошқармасининг таъкидлашда ўз сўзига қаратилган лозим. Бу янги қўчаларни ободонлаштиришдан аввал инженерлик тармоқларини лойиҳалаш ва қуришни комплекс равишда амалга ошириш, усти очик машина тўхташ жойлари қуриш, меҳнаткашлар дам оладиган яшил зоналар учун территориялар тайёрлашга тааллуқлидир.

Шаҳарни узлуқсиз сув билан таъминлаш масаласи бугунги кундаги энг муҳим масалалардан биридир. Шаҳарга ҳар кеча-қундузла 18 минг куб метр сув берилмаётганига, бир қатор муҳим объектлар фойдаланишга топширилганлигига қарамай айрим районларда ёз ойларида ичимлик сув таъминотида узунлиқлар бўлиб турибди. Бунинг сабаблари оз эмас. Белгиланган режаларнинг бажарилиши юзасидан ўз вақтида назорат қилинмаётганлиги ҳам шундай сабаблардан биридир. Масалан, барча белгиланган муҳлатлар ўтди, негатиш қарамай, ханузгача «Водоканал» трести Бошқарманинг автоташлаш системасида қўшимча система фойдаланишга топширилган. Ўқ. 1981 йилдаёқ «Водоканал» трести 2-Шимол-Шарқ массивига борадиган сув тармоғи қурилишини амалга оширишни таъминлаш, Киров районида, Тайлар кўчасида насос станцияларини ишга туширишни лозим эди. Аммо трест раҳбарлари бу тадбирларнинг бажарилиши юзасидан амалий чора-тадбирлар кўрмасдилар. Қўларини сув тўшлаш, нишооти, Қўларини сув нишоотининг 5-объектлари қурилиши сустқилиши билан олиб боришмоқда.

«Водоканал» трестига қарашли корхоналарнинг ўзидан ҳам трест томонидан белгиланган қарорларнинг бажарилишини назорат қилиш керак.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раиси В. О. Юсупов амалга оширилган ишларга аён эди, шаҳар меҳнат коллективлари олдида турган янги вазифаларга тўхтади. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қўрилган барча масалалар, шунингдек шаҳар хўжалигини 1983 йилги кузги-қушги маъмурият таъбириш бўйича бажариладиган асосий тадбирлар планни тўғрисида қарорлар қабул қилди.

Мажлис ичида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров иштирок этди.

«Водоканал» трестига қарашли корхоналарнинг ўзидан ҳам трест томонидан белгиланган қарорларнинг бажарилишини назорат қилиш керак.

ШОНЛИ ҲАЁТ САҲИФАЛАРИ

«Леонид Ильич Брежнев. Қисқача биография очерк» китоби «Ўзбекистон» нашри-

ётида ўзбек тилида босмадан чикди.

Китоб Сисей адабиёт нашриёти 1981 йилда чикарқан қисқача биография очеркнинг учинчи тўлиқланган нашри текширилган таржима қилинди. Китоб кўп нусхада нашр этилди. (ЎзТАГ).

СССР космонавт-учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Владимир Александрович ЖОНИБЕКОВ.

Владимир Александрович ЖОНИБЕКОВ

Владимир Александрович Жонибеков 1942 йил 13 май кун Тошкент область Бўстонлик районидаги Искандар посёлкида туғилган. 1965 йил Ейск учувчилар олий харбий авиация билим юртини битирганидан сўнг Харбий Ҳаво Кучларида инструктор учувчи бўлиб хизмат қилган. В. А. Жонибеков 1970 йилдан бери Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси. У 1970 йилда космонавтар отрядига ёзилган.

Киши бошқарадиган космик кемалар ва орбитал станцияларнинг учушларини бошқаришда бир неча бор қатнашган.

В. А. Жонибеков космосга икки марта учган: 1978 йилнинг январда «Союз-27» кемасининг командирини, ҳамда «Салют-6» станциясига кирган биринчи экипаж сифатида, 1981 йилнинг мартда эса «Союз-3» кемасининг командирини сифатида учган. Бу кема «Салют-6» станциясига Совет-Монголия халқаро экипажини элиб қўйган эди.

«Союз Т-6» кемаси командирининг учуш олдида АЙТГАНЛАРИ

Айз ўртоқлар ва дўстлар!

Бугун икки мамлакат — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Франция Республикасининг вакиллари «Союз Т-6» кемасида космосга парвоз қилди.

Мамлакатларимиз халқларини боғлаб турган тарихан вужудга келган дўстона муносабатлар экономика, фан, техника ва маданият соҳасида кўп йиллик ҳамда ўзаро манфаатли ҳамкорликда намоён бўлмоқда.

СССР ва Франция олимлари космик фазо тадқиқотлари соҳасида муваффақият билан ҳамкорлик қилмоқдалар. Совет ва Франция космонавтаридан иборат халқаро экипажнинг учуши космосда биргаликда бажариладиган ишларнинг янги босқичи ҳисобланади. Бу ишнинг натижалари мамлакатларимиз фани ва техникасини яна ҳам ривожлантиришга, совет халқи билан Франция халқи ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга хизмат қилишига аминимиз.

«Союз Т-6» кемасининг халқаро экипажи номидан доклад қиламан: космик учушга тайёриймиз, шу фахрли ва масъулиятли топшириқни бажариш учун ҳамма куч, билим ва тажрибаларимизни сарфлаймиз.

«Союз Т-6» кемасининг командирини, СССР космонавт-учувчиси Владимир Жонибеков.

«Союз Т-6» кемасининг учуши олдида Франция космонавтининг АЙТГАНЛАРИ

Биздан олдин кўнгина

СССР космонавт-учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Александр Сергеевич ИВАНЧЕНКОВ.

Александр Сергеевич ИВАНЧЕНКОВ

Александр Сергеевич Иванченков 1940 йил 28 сентябрь кун Москва область Ивантеевска шаҳрида туғилган.

1964 йилда Москва авиация институтини битирганидан сўнг конструкторлик бюросида ишлаган, янги космик аппаратларни ишлаб чиқишда қатнашган.

А. С. Иванченков 1972 йилдан бери Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

Александр Сергеевич 1970 йилдан космик учушларга тайёргарлик кўра бошлаган. Бир неча бор «Союз» космик кемалари борт инженерларининг дублери бўлган, «Союз» ва «Аполлон» кемаларининг космосда биргаликда учушига ҳам бортинженер сифатида тайёргарлик кўрган.

А. С. Иванченков космосда 140 сутка давом этган биринчи учушини 1978 йил «Союз-2» кемаси ва «Салют-6» орбитал станциясига бажарган эди.

«Союз Т-6» кемасининг учуши олдида Франция космонавтининг АЙТГАНЛАРИ

Биздан олдин кўнгина

Исроил ҳарбийлари Фаластин халқининг ўз мустақиллиги ва озодлиги учун олиб бораётган курашини қўлаб ботиришга ҳаракат қилиб, геноцид жиноятчилик ҳаракатини амалга ошираётганликларини эди. Ер юзидagi соф виждонли ҳамма кишиларга аён бўлиб қолди. Биз планетадаги барча эгуриятчи кишилар билан биргаликда сиёсийлик босқинчиларни ва уларнинг вашингтонлик ҳомийларини лаянатлаб, Яқин Шарқда босқинчилик тўхтатилишини талаб қиламиз!

Бичиқчи В. Азегова, уруш ва меҳнат ветерани Е. Богословский, фабрика партия комитетининг секретари Л. Дворниц ва бошқалар ҳам ўз сўзларида Исроил агрессиясини қатъий қораладилар. Улар Исроилнинг «Ливан ва Фаластин халқларига қарши агрессияси дарҳол тўхтатилишини ҳамда барча

Исроил ҳарбийлари Фаластин халқининг ўз мустақиллиги ва озодлиги учун олиб бораётган курашини қўлаб ботиришга ҳаракат қилиб, геноцид жиноятчилик ҳаракатини амалга ошираётганликларини эди. Ер юзидagi соф виждонли ҳамма кишиларга аён бўлиб қолди. Биз планетадаги барча эгуриятчи кишилар билан биргаликда сиёсийлик босқинчиларни ва уларнинг вашингтонлик ҳомийларини лаянатлаб, Яқин Шарқда босқинчилик тўхтатилишини талаб қиламиз!

Бичиқчи В. Азегова, уруш ва меҳнат ветерани Е. Богословский, фабрика партия комитетининг секретари Л. Дворниц ва бошқалар ҳам ўз сўзларида Исроил агрессиясини қатъий қораладилар. Улар Исроилнинг «Ливан ва Фаластин халқларига қарши агрессияси дарҳол тўхтатилишини ҳамда барча

Космонавтар Жонибеков, Иванченков ва Кретьен ўзларини яхши ҳис этмоқдалар, «Союз Т-6» кемаси ичидаги системалар нормал ишламоқда. «Союз Т-6» кемасининг экипажи учуш программасини бажаришга киришди.

Совет — Франция экипажи космик фазонинг таъминотида ўрганиш ва ўзлаштириш соҳасида Совет Иттифоқи билан Франция ўртасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимга мувофиқ учмоқда.

Француз космонавти Жан-Лу КРЕТЬЕН.

Жан-Лу КРЕТЬЕН

Франция Республикасининг граждани Жан-Лу Кретьен 1938 йилнинг 20 август кун Ла-Рошель шаҳрида туғилган.

У 1959 йил харбий-хаво мактабига кириб, уни 1962 йилда битирган. Жан-Лу Кретьен Франция ҳарбий ҳаво кучлари жанговар қисмларидан бирида қирувчи учувчи бўлиб, сўнгги сиёсий учувчи бўлиб хизмат қилган. 1977 йилда у Франция

жанубий райони ҳаво ҳужумидан мудофеа қўмондонининг ўринбосари қилиб тайинланди.

1980 йил подполковник Жан-Лу Кретьен Ю. А. Гагарин номидаги космонавтар тайёрлаш марказида машқлар қилишга киришди. «Союз-Т» космик кемасида ва «Салют» орбитал станциясига учушлари ўрганилишини тўла курсини ўтган.

Шу биргаликда учуш ер юзидagi кишилар ва давлатлар ўртасидаги муносабатларни яхшилашга ёрдам берди деган умиддамиз.

Франция Республикасининг эмблемасида ёзилган ва менинг космик либосимга тикилган: «Озодлик, Тенглик, Қардошлиқ» шioriни мен ўзим билан бирга космосга олиб кетмоқдамиз.

«Союз Т-6» кемасининг тадқиқотчи космонавти, Франция Республикасининг граждани Жан-Лу КРЕТЬЕН.

«Союз Т-6» кемасининг тадқиқотчи космонавти, Франция Республикасининг граждани Жан-Лу КРЕТЬЕН.

«Союз Т-6» кемасининг тадқиқотчи космонавти, Франция Республикасининг граждани Жан-Лу КРЕТЬЕН.

«Средазнерго в т м е т» ишлаб чиқариш бирлашмасида. Тошкент загарлик заводи ва Ўзбекистоннинг бошқа корхоналарида ҳам сиёсий босқинчиларнинг ёвузликларига қарши кўп киши қатнашган норозилик митинглари бўлиб ўтди. Бу митингларнинг шитроқчилари ақидилик билан қабул қилган резолюцияларда ўт очиниш дарҳол тўхтатиш, Исроил қўшинларини Ливандан дарҳол олиб чиқиб қетиш қатъий талаб этилган. Фаластин, Ливан, Суриянинг курашайотган халқлари билан тўла бирдамлик изҳор қилинган.

Тошкент тўқимачилик комбинатида Исроил агрессиясига қарши бўлиб ўтган норозилик митингига қўлаб ишчилар келишди. Пардозлаш фабрикасининг контролери Умида Орифжонова минбарга чиқди.

— Биз Америка — Исроилнинг ёвуз тил бикиртиришига қарши норозилик билдираман. Фаластин ва Ливан халқлари ана шу тил бикиртиришининг қурбони бўлишди. Биз Яқин Шарқда ана шу хунрезлик дарҳол тўхтатилишини, Исроил қўшинларининг босиб олинган территориялардан олиб чиқиб кетилишини, Ливан суверенитети ва Фаластин ва ташавварлари қонуний ҳу-

(ЎзТАГ).

ЛИВАНДА ҚОН ТЎКИШ ТЎХТАТИЛСИН

Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида Исроил Ливан диёрида бошлаб юборган агрессияси қарши норозилик митинглари давом этмоқда. Саноат корхоналари, қурилишлар, қолхоз ва совхозлар, таъшилот ва муассасаларнинг меҳнаткашлари Америка Қўшма Штатларининг ҳомийлигидан фойдаланаётган исроиллик босқинчиларнинг ваҳишона ҳаракатларидан даргазаб бўлишмоқдалар. Ливанда ўт очиниш дарҳол тўхтатилишини ва Исроил босиб олган территориялардан унинг барча қўшинлари чиқарилиб юборилишини талаб қилмоқдалар.

Тошкентдаги 2- пойсабал фабрикасида бўлиб ўтган митингга ишчи Василий Пантелеев сўзга чиқиб, бундай деди:

— Биз жафокаш Ливан диёрида исроиллик ҳарбийларнинг қонли бузулишларини эшитганимизда қалбларимиз газабга тўлди. Улуг Ватан урушининг қатъийлигини билганим учун босқинчиларнинг гитлерчилар бир вақтлар «шухрат қозонган» устуларга гош ўхшайдиган ҳамма ёқни куйдириб, кул қилиш» тактикасини қўлламаётганлиги мени айниқса газаблантирмоқда. Агрессорларнинг бомбалари ва снарядлари тағида ҳар кун юзлаб уй-жойлар вайрон бўлмоқда, минг-минглаб тинч аҳоли, қариялар, аёллар бошлар қурбон бўлмоқда.

Тошкентдаги 2- пойсабал фабрикасида бўлиб ўтган

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ БУЗИЛИШЛАРИГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК ТОШКЕНТ ПАРТИЯ АКТИВИ ИИГИЛИШИДАН

Тошкент шаҳар партия активининг йилгили бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари социалистик қонунийлик, меҳнат ва жамоат интизомини янада мустаҳкамлаш, ҳуқуқ-тартиботи бузилишларининг олдини олишда жамоатчилик ролини ошириб буйича шаҳар партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин доклад қилди.

Жамоат тартибни ва социалистик қонунийликни мустаҳкамлаш масалалари, деб таъкидлаш докладини, шаҳар комитетининг муттаъили эътиборига турлибди.

Бу иш Тошкент шаҳрида ҳуқуқ-тартибот бузилишларининг олдини олишнинг янада яхшилаш ва жамоат тартибни мустаҳкамлаш бўйича партия, совет, маъ-

мурий органлар ва жамоат ташкилотларининг тадбирлари асосида начил ишлаб чиқилган комплекс планга мувофиқ амалга оширилган.

Кейинги йилларда Тошкентда ҳуқуқ-тартиботи мустаҳкамлашнинг таъсирчан форма ва методлари актив жорий этиладиган бўлиб қолди. Намунали корхона, маҳалла, уй бошқармаси, намунали микрорайон номини олиш учун социалистик мусобақа кенгаймоқда.

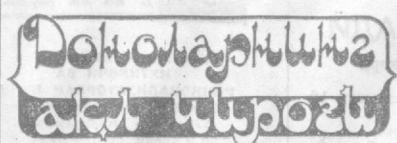
Ўтган йили намунали жамоат тартиб учун ўтган йилдан социалистик мусобақа алуқларига кўра ҳамма, Қўйишлов, Октябрь районлари голиб деб тоналди.

Ҳозир пойтахтдаги 567 та корхона, таъшилот ва муассасида профессионал советлар ишлаб турибди.

Тошкент трактор заводи, Сергели апараторхонаси, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йилги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлаш-

(Давоми 2-бетда).

• Ҳикмат гуллари

ФАРЗАНДГА НАСИХАТ

- Эй ўғил! Агар сен илминг билан машҳур бўлсанг, барча олам аҳлига муқаррам бўласан.
- Сен одамларга тавозеъла бўлишдан бўйин товлама, таъабурлик йўлига кириб қолишдан эҳтиёт бўл.
- Кекса кишиларни ҳаёси ҳурмат қил. Кексаларни иззат қилишдан асло қўз юзма, кексалар мансабда сендан паст бўлсалар ҳам, уларнинг ҳурматини юқори кўй!
- Ким билан бўлмасин, дўстлик йўлини изла. Чунки душманлардан ҳеч ким фойда қўрмайди. Агар сенга бирор киши душманлик йўлини тўтса сен дўстлик йўлини туттидан асло тийилма.
- Агар сенга бирор содиқ дўст бўлса, сен ҳам унга жонингни сарфлаб бўлса да содиқат қўрсат. Сен одамлар билан шундай муомалада бўли, токи улар сени жон-дидан севиб қўлисин.
- Сулудан сўрадилар: — Исон учун қайси иш оғирроқ? — Тилин беҳуда сўзлардан тийиш! — деб жавоб берди. Сулуд.
- Ростдан ўзга бўлмаса сўз-ўйинг, Кетмағай анҳор сувидек оёруйинг.
- Файласуфлардан бири айтди: — Идишлар чертиб кўрилади ва ўзидан чиқарган товуши орқали синалади, унинг бутунлиги ёни синиқлиги шу билан маълум бўлади. Ишонлар ҳам идишга ўхшайди, чиқарган товушлари, яъни сўзларидан ким эътиқодлари маълум бўлади.

РИЁЗАТ ВА ПАРҲЕЗГАРЛИК

- Риёзат — бу, ҳар бир нарсанинг ортинчадан қочибдири. Масалан, ортинча еб-ичишдан ёки тубанлик даранасига олиб борадиган ўйин-қўлидан:
- Ҳаққондан икки «айвон» бир юртда, Бир хашма қишга келган вақтда. Бирини оғирлашди ўша юртдан. Бирини қўйишдан таслим қилди жон. Еб-ичиш йўлини билмайдиган қандай. Очлиги-тўқлигини ўқидилар шундай. Қўтулай десанг тар тезда ўлмокдан. Қоринини шиширма сен кўй емокдан.
- Агар кимки кўй ейишга руҳу қилса ёки ортинча ўйин-қўли билан банд бўлса — бу ҳаққоний инсонликка ҳос иш эмас.
- Сўз тарғиб бўлсада ширин-эзил, Ортинча ичганда келтирар малол.
- Очлик баданнинг қилса ҳақки сўз, Ҳама аёзисини қилар тандуруш.
- Ҳар дардга бўлмаса даво ҳам парҳез, Баъзан даво бўлар касал бўлган кез.
- Тама ва ҳасилат қўшмаган риёзат буюқ фазилатдир. Бемаъни ҳоҳавазларни енга оладиган одам ҳар бир ишда ўртача йўл туттидан нари ўтмайди.
- Гоҳида тиш синар кўп есанг агар, Гоҳ оғир бўлсанг мисоли тавҳар.
- Тароқни мўрдагини минг тиш бордир, Ҳар соғча чанг солиб доимо хордир.
- Қушлардан бир кун Мавдония ҳўмқори Исқандар ўз лашкари билан сувсиз чўлга дуч келиб қолди. Аскарлар сув қидиришга киришиб кетдилар. Ниҳоят бир ердан оғина сув топилиди ва ўзлари ичмай, Исқандарга олиб келдилар. Исқандар эса, қўли ўртада албатта сув топилаётган ва ўша сув топилаётган ҳамма билан бирга ичкини айтиб, сувни ичмади. Унинг тугган бу йўли аскарларда гайрат қўзғатди. Улар сув топилишга ишонган ҳолда, Исқандар ордасидан йўнашди.
- Волис ҳанми айтди: — Дунё шодлиги топанлигга қаноат қилиб яшада, ғами эса муассар бўлмаган нарсатга қайғуришди.
- «Камбағаллик» деб бирорта йиғлама, Борига сабр эт, ўзини тиглама.
- Тобакан мўрдак таппирсан дона сан, Ўзга молни кўй, яша мардона сан.
- Нокас одам олдига ҳам бўлмаган, Сен тубанликка тушиб кам бўлмаган.

М. ҲАСАНОВ тайёрлаган.

1. Гавҳар денгиз тагида бўлишга ишора.
2. Чумоли.

ИЛМ-ФАН — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

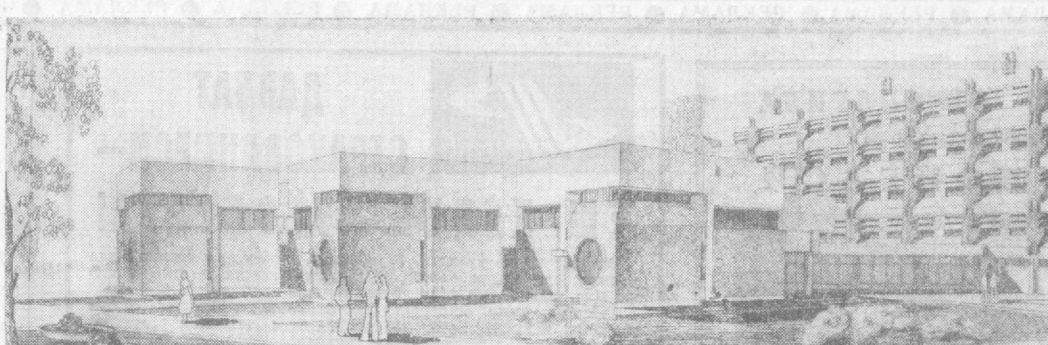
ҲАМ СОВУТАДИ, ҲАМ ИСИТАДИ

Самарқанд кооперация институтининг олими Н. Дурсунов «Оташ билан абзани бир агрегатда мукаммалантирилади», «Север» ҳолодильнигида ишлатилган кўпчиликка яхши маълум абсорция-диффузия принципи шу янги рўзгор асбоби учун асос қилиб олинган. Юксак температура таъсирида буғланган аммиак эритмаси совуқликни вуҷудга келтиради. Шундай қилиб, бу аппарат чўлларда жуда кўл келади. Унда совуқлик... Кўш нуридан вуҷудга келади. Оғтоб иссиқнинг аккумулятори оғтобда иситиш прибори вазифини ҳам ўтай олади.

Ҳам ҳолодильник, ҳам электр плита вазифини ўтатиш бу прибор оғтоб энергисидан ташқари оғтобдаги электр термодондан ҳам ишлай олади. Буғ ёки газдан иситиш сифатида фойдаланиш мумкин.

Бу оригинал рўзгор асбоби мутахассисларнинг юксак баҳосини олди.

Л. ТОКАРЕВ, ЎзТАГ муҳбири.

БОШ ПЛАНДАН БИР ЛАВҲА

ИНСТИТУТНИНГ ЯНГИ ЛАБОРАТОРИЯ КОРПУСИ

Шаҳарда шаҳарча. Бутун бу сўз ҳеч кимни ажаблантирмайди. Ички шаҳарларда ана шундай ҳамма кўйилди, қўламадорларга эга бўлиш шаҳарчалар яратилмоқда. Шу жумладан, Тошкентда бундай шаҳарчаларни қўллаб қў

риш мумкин. Улар республика пойтахтини кўрмаса-қўрмай, чиройига-чирой қўшмоқда.

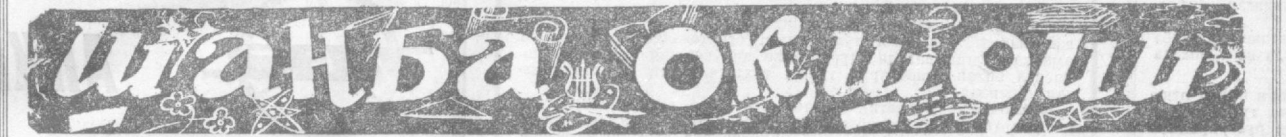
Собир Раҳимов районида ташкил этилган Студентлар шаҳарчаси ўзининг замонавий кўрinishи билан кўп-ларни мафтун этмоқ

да. Бу ерда ажойиб меъморийлик намуналарини ўзига акс эттирган қатор бинолар қад қўллаб-қўзғатилди. Фақат кейинги вақт мобайнида шаҳарчада Тошкент давлат университетининг кўрмаса-қўрмай биология-тупроқ шў факультети,

Тошкент политехника туғиз қаватдан лаборатория-бунёд этилди.

Янгида «Гипроуза» лойиҳа институтининг Тошкент комплекслашган устакхонаси мутахассислари Студентлар шаҳарчаси учун яна бир янги бино лойиҳасини — А. Р. Беруний номи Тошкент политехника институтининг проблема лабораториялари корпуси лойиҳасини яратди.

СУРАТДА: янги корпуснинг умумий кўрinishи.

НАСРИЙ МАСАЛЛАР

- БЕДАНА** — Нега бошқа парандаларга ўхшаб бир ерда ин қўриб ҳаёт кечирмайсан? — деб сўраб қолишди Беданадан.
- Эркин қўшман, ҳоҳлаганимни қиламан, ҳоҳлаган еримда юраман. Эшитмагандисларим, бедаганинг уйи йўқ, қай-га борса... — йипилиди, деда Бедана ўйиниб қўриб.
- Шунинг учун ҳам тез-тез Беданавознинг тузоғига илиниб турасан-де! — дейишди унга.
- АРҲАННИНГ АФСУСИ** — Кишин-эзин кўй-қўқ, навқиронман, сира қаримайману, лекин бир нарсадан эрмонлиман-да... Мевали даракларини кўрсам бирим ҳаёсини келдики... Нима қилай, мени мевадан қисган-да...
- АРРА** — Ҳа, тортинг ўзингиз томонга... — Ҳа, тортинг бу томонга... Ишқилиб бўла-миз-да, топанганимиз ар-ра, — дер экан арра.
- ПИШИҚ ГИШТ** — Эски иморат бузилган бўлди. Унинг пиш-қиқ гишлари ажратиб олинди.
- Янги иморат учун кераккилар, — дейишди уларга.
- Пишқик гишт — пишқик-да!
- ГУЛДОН БИЛАН КУЛДОН** — Қара-я, иккалаимизнинг исми-миз жуда яқин, қўйишайки, — де-ди Кулдон Гулдонга.
- Ўйингиздан қол-миш. Тамакиннинг исига тоғи-тоғитоман қўй, — деб нари сурилиб олди Гул-

ЭМАН ДАРАХТИ

Эман дарахти ёки дуб авлодига олти юз турга яқин ўсимлик кирди. Шулардан йигирма уч тури Ва-танимиз ўрмонларида ўсади, қирқ уч тури эса бошқа мамлакатлардан келтирилган бўлиши шартлидир. Россия ўрмонларини асосан дуб ташкил этади.

Урта Осиёнинг қу-рғоқчилик шароитида эман яхши ривожлан-гани тўғрисида Тошкент ботаника ботаника унинг ўстиришмоқда.

Дуб дарахти санкиз-бештача сенинг ривож-олиб, кейинчалик жуда тез ўсиб кетади. Ёрғич мустаҳкамлиги учун халқ хўжалигида қўриқчилик ва мебоҳ-соллик саноатида кенг қўлланилади. Айниқ-са, гуллари суғга қў-тириб қўйилса ёрғичи муздақам бўлади.

Дуб қуруқчиликка яхши баршор бериши билан ҳар қандай ту-роқда ўсаверилади. Шу-нинг учун уни ихота қилиш, ўрмон полюс-ларга кўп экиш айтиш мўддао бўлади.

К. ОРИҲОНОВ, биология фанлари кандидати.

ҚИЗИҚАРЛИ ПАЗАНДАЛИК КЕП ҚОЛИНГ, ЧЎЛ БАЛИФИГА!

Калтакесак кўри-нишдан анча хунук бир маҳлуқ, уни ёшиш мумкин деса, сесанайи кетасан киши. Ўйроқ, Гватемаладаги индеец-лар калтакесакни ху-зур қилиб ёшишар экан. Буни ўша томон-ларга турист бўлиб борган немис пазанда-си Ханс Кноблах ўз кўзи билан кўриб қо-йиб қолди: «Гватема-лада шайхларга катта бозор... Одамларнинг ош-була, ранго-ранг кийимлари кўзи на-маштилади, ҳоҳиш-кеңг шайхларнинг жу-да кўп: бунда белла-рига қандайдир тропик-фруитларнинг катта-катта япроқларини ёки похлаларини юбка си-патига боғлаб олган, белдан юқориси эса, яланғоч эркак ва аёл-лар ҳам учрайди. Тро-пикнинг ҳамма не-ҳадаси шу бозорда: аянаслару лимонлару ҳам сизни мумкин эди...»

Бу ҳикояни ўқиб мен унча ажабланма-ди. Негаки калтакесак, илои, тошбақа ва

Бозор говур-гувири ичда чиң-қор бир овоз тинмай таралар эди. Тархи-монинг тушунтири-лишича бу «чўл балиғи» сотувчисининг овози экан.

— Қизиқ, чўлда ба-лиқ нима қилади? — деди у кулимсраб.

Бориб қарасак, па-ла кир ўчоқ устидаги товада, доғланган ёғ, Бир наричи калтакесакларни тилимлаб туга-лаб қўйибди. Па-занданинг кўзи-қўлига теғмайди, «жаза» этиб ҳар иккала томонини қизартириб ҳўранда-ларга улатиб туриб, яна ўша чиңқор овозда: «Кеп қолинг, чўлнинг лўман халол-лига!» — деб қичқира-ди. Бу гватемаликлар учун энг ноёб таом қўшбонлар экан, буни ҳўзур қилиб еётган одамларнинг юзидан ҳам сезиш мумкин эди...

Бу ҳикояни ўқиб мен унча ажабланма-ди. Негаки калтакесак, илои, тошбақа ва

М. ЭСОНОВ: Меҳнат дафтарчаси-нинг дублиқати қандай олиниши мумкин-лиги ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: «Меҳнат дафтарчаси»ни ёни унинг иловасини йўқотган киши бу ҳақда дарҳол охири иш жо-лидаги корхона, муас-саса ёки ташкилот маъмуриятини хабар-дор қилиши керак. Бундай ариза туша-нидан сўнг 15 кундан кейингидея маъму-рият унга йиғи «Меҳ-нат дафтарчаси»ни ёни иловаси бериб, биринчи сакхонини юқоридан ўнб бурчатица «Дуб-лиқат» деб ёзиб қў-йди. «Меҳнат дафтар-часи»нинг дублиқати умумий қўдаларга биноан тўдирилади. Уни тўдириб вақти-да «Иши тўғрисидаги маълумотлар» ва «Тақдирлаш ҳамда му-кофотлаш тўғрисидаги маълумотлар» бўли-млариға охири иш жо-лидаги иши, тақдир-лашлари ва муко-фотлашлари итгари чиқарилган бўйруқлар ҳамда фармонлар ҳамда асосида ёзилади.

А. ОЧИЛОВ: Меҳ-натда майиб бўлган ёки касаллиги билан организмнинг са-бабли меҳнат қобили-ятини йўқотган ходим-ларнинг иш жойи сақлаб қоллиниши тар-тиби қандай?

Жавоб: Меҳнат қў-нувларининг амалдаги асосларига мувофиқ касаллиги патиқасида меҳнат қобилиятини вақтинча йўқотган ходимларнинг иш жойи лавозини 4 ой мобай-нида суэсиз сақлана-ди (ҳимоядорлик ва туғиш отпусаси бу муддатта кирмайди). 4 ойдан ортқ улуқ-сиз равишда меҳнат-га қобилиятини қў-риқиб олиш учун асос бўлиши мумкин. Йонун меҳнат қоби-лият вақтинча йўқ-отилган айрим-айрим даврларни бирга қў-шиб касаллик тўғриси-да бўлмаслиқ вақти-ни ҳисоблашни таъ-қидилади. Мавжуд практикага мувофиқ ходимни касаллик на-тиқасида ишга узоқ вақт келмаслиқ саба-бли ишдан бўшатил-имкони гарантлан-ган муддат таом бў-лганда кейин меҳнат шартномасини бекор қилиш ишлаб-чиқариш заўриятининг бор-лиги йўқлигига баъ-зиллар «Агар ходим сотилиб ўз вазифини бажаришга қирришган бўлса, у 4 ойдан ор-тиқ касал бўлган бўл-са-да, уни ишдан бў-шатилга йўл қўйил-майди. Сил касалли-ги натиқасида меҳнат қобилиятини вақтинча йўқотган ишчи ва хиз-матдорларнинг иш жойи 12 ойгача сақланади. Меҳнатда майиб бў-лганлиги ёни касб са-саллиги билан орғи-танлиги сабабли меҳ-нат қобилиятини йў-қотган ходимларнинг иш жойи (лавозими) меҳнат қобилиятини тик-лаш учун қабилан ёки инвалид эканлиги аниқ-ланганга қадар сақлаб қоллинади (майиб бў-лиш ёки касб сақал-лигига қилиниш им-кони айби билан — корхонанинг айби биланми ёки жабрлану-вчининг айби биланми — содир бўлганлиги-нинг аҳамияти йўқ).

Х. АҚРОМОВ: Ки-номеханик касбини ағдалаш учун қай-с хуш-техника билми юртига кириб ўқиш мумкин?

Жавоб: Шаҳримиз-нинг «Исаиовнинг ту-ғилганлиги» кўчаси-даги 8-ўйда 11-техника билим юрти жойлаш-ган. Шу ерда ёшлар турли касбларни ағ-далашмоқда. Жумладан, бу ерда киномеханик касбини ҳам ағ-далаш мумкин. Билим юртидаги ўқиниш му-ддати 1 йил қилиб бел-гиланган. Шу ҳусус-даги қўшимча маълум-отларни билим юрти-нинг ўқитан бифа-сил билим олишнинг мум-кин.

ТОМОШАБИНЛАР УЧУН «ТАНГО»

Салом, ҳурматли томошабинлар! Футбол муҳлислари! Икки кун аввал Малага шаҳри-да СССР терма коман-даси Шотландия тер-ма командаси билан ўрашганида барча со-вет журналистлари ва бо-шқа мамлакатлар ма-буоти ҳодимлари-нинг эътибори «Ла Ко-руния ва Ёлва шаҳар-ларига қаратилган эди. Бу шаҳарларда ҳам жуда муҳим ва қизиқ-қарли ўрашувлар бў-лаётган эди. Польша ва Перу командалари ўртадаги ўрашув-ҳақида аввал хабар қилган эдим. Польша-лик футболчилар жуда қиройли ўйин кў-расишди, перуликлар-нинг 5:1 ҳисобида ма-ғлубиятга учратилиш. Улар чемпионатнинг чорак финал ўрашув-ларида қатнашди. Ҳу-қуқига эга бўлишди. Ёлва шаҳрида Бельгия ва Венгрия терма командалари ў-ртадаги ўрашув ҳам ниҳоятда ҳаяжонли ва қизиқарли бўлди. Бу ўрашув- СССР — Шотландия командалари ўртадаги ўрашув билан бир вақтда давом этди. Шу боис-дан ҳам «Ла Розалед» стадионидagi томоша-бинлар телевидение-кўрсаткичлар билан

ни кўриб, Бельгия ва Венгрия командалари ў-ртадаги ўрашув ҳа-қида юз бераётган теле-визион кириқчи-билан қўзғатиб борди-лар. Бу ўрашув ҳу-қуқига эга бўлишга қарама-дан ПрафФ қўриқла-ган дарвозага тўп ки-ришмади. Маълумки, у ҳозирга қадар бир-орта ҳам тўп ўтказиб юбормаган эди. Ниҳо-ят, венгрияликлар иш-латган чиройли ком-бинация муваффақ-иятга олиб келди. Химоячи Варга су-вчи ташкил қилинган ўйиндан ташқари ҳо-латдан қандай фойда-ланиш кераклигини амалда кўрсатди. У галабига Бель-гиялик ҳимоячилар-ни оғда қолдириб ол-динга ўтди ва тўпни дарвозага йўлади — 1:0.

Шу дақиқадан бош-лаб венгрияликлар у-сталикни яққол қў-за таъшила бошлади. Улар жуда кўп марта қўлай вазиёларни ву-жудга келтиришди. Ле-кин олдин тил билан айтганда «қайсар тўп» дарвозага тўшмади. Ниҳайти, Киши, Тер-еке, Мартош қўлай имкониётлардан фой-далана олмадилар. Имкониётлар д а н фойдалана олмадилар тўғрисида иккинчи бў-

лишда аҳвол бутунлай ағарди. Тўғрисида айтганда, галабага эришиш учун бор им-кониётларини қўлай солган венгриялик футболчилардан омад ўзи ўтирди. Бельгия-ликлар уюштирил-ган ҳужумлардан би-ри дарвозанинг ни-шонга олинишига са-баб бўлди. Уларнинг эрим химоячиси Ку-леманс венгриялик ҳимоячиларни алдаб ўтиб, тўпни ҳужумчи Чернотинскига етказиб берди. Дарвозабон Ме-сарош тўпни ушлашга улгурмади. 1:1. Бу белгиланган учун у галаба деган гап эди. Вито шаҳрида СССР терма командасининг бўлак рақибини аниқлайдиган яна бир ўрашув бўлди. Чи-ройдан ўйин кўрсатиш билан томошабинлар-нинг олдишга сава-вор бўлган камерун-лик футболчилар ита-лиан чарм тўп-та-стари билан белла-шишди. Камерунлик футболчилар учун бу ўрашувда фақат га-лаба зарур эди. Улар-нинг рақибларига эса лавранг натижа ҳам кўл келарди. Шу боис-дан ҳам камерунлик футболчилар кутилма-ганда ва тез ҳужум

ҳисоб тенгашди — 1:1. Ибрагим Ауду ниҳо-ятда шиддатли ҳужум-ни ҳисобга етказди.

Чемпионатда жуда яхши ўйин кўрсатган камерунликлар, афсус билан айтиш кераки, бошқа муваффақият-га эриша олмадилар. Улар энди уйларига қайтишга малбуур. Италия терма коман-даси чорак финалда қатнашши бахтига эга бўлди.

Кеча ўтказилган яна икки ўрашув ҳақи-даги судьяларнинг протоколларида қўй-илган натижалар қай-ди қилинди: Бразилия Янги Зеландия — 4:0, Аргентина — Сальва-дор — 2:0. Шундай қилиб жаҳон чемпи-онлари — аргентина-ликларнинг ҳоҳиш-на-ришларига қарама-қарши бразилиялик-лар билан беллашди-лар бўлишди.

«А» группасида СССР терма коман-дасининг рақиблари ҳам маълум бўлди. Улар Бельгия ва Польша терма командалариди.

Кеча Хихон, Виль-бао ва Валенсия ша-ҳарларида ГФР — Кувейт, Испания — Чили, Ирландия — Швейцария ўрашув-ларида келми бошқа чорак финал группалари ҳам та-шқил этилди. Шундан кейин Испанияда фут-бол бўйича жаҳон че-мпонатининг ҳаққонли иккинчи босқичи бош-ланади.

Ҳозирча хайр, дўст-лар!

Сизнинг НАРАНХИТОНГИЗ, Барселона, 24 июнь.

Дам олиш соатида «НАРАНХИТО» ФУТБОЛ ЧАЙНВОРДИ

Азиз газетхон! Уш-бу чайнворд Испания-да ўтказилаётган XII Жаҳон футбол чемпи-онатида бағишланади:

1. Англия — Фран-ция командалари ў-ртасида матч ўтказил-ган шаҳар.
2. Совет футбол шарҳовчиси.
3. XII футбол чемпи-онатида биринчи тўп киритган бельгиялик ҳужумчи.
4. Чемпи-онатда биринчи бор қатнашаётган давлат.
5. Испания терма ко-мандасининг тренери.
6. 1978 йили футбол бўйича Жаҳон че-мпонли.
7. Жаҳон чемпионатининг ўйна-лиши.
8. Жаҳон чемпионатининг ўйна-лиши.
9. Шотландиялик мо-ҳир ҳужумчи.
10. Австрия терма ко-мандасининг тренери.
11. Франция терма ко-мандасининг ҳимоячи-си.
12. Янги Зеландия командасининг ҳужум-чиси.
13. Перу-Ка-мерун матчи ўтказил-ган стадион.
14. Чем-пионат ўйинлари ўт-казилаётган яна бир
15. Испания терма ко-мандасининг дарво-зобони.
16. Янги Зе-ландия командаси дар-возасига бешинчи тўп-ни киритган шотлан-диялик йиғинчи.
17. Жаҳон чемпионатининг ўйна-лиши.
18. Же-мионатда 14 қават-дан қатнашаётган
19. Испания терма ко-мандасининг дарво-зобони.
20. Янги Зе-ландия командаси дар-возасига бешинчи тўп-ни киритган шотлан-диялик йиғинчи.
21. Жаҳон чемпионатининг ўйна-лиши.
22. Же-мионатда 14 қават-дан қатнашаётган

Бўйига: 1. Волидол. 2. Зуфаров. 3. Косилонг. 4. Секундометр. 5. Терапевт. 6. Бўқок. 7. Табиб. 8. Мединал.

Энига: 3. Филатов. 4. Инсулт. 5. Қўрқак. 6. Семахо. 7. Блохин. 8. Курорт. 9. Оташ. 10. «Медицина». 11. Гинкелов. 12. Кумир. 13. Павлов. 14. Боткин. 15. Гринп.

«Шанба оқшоми» сакхифесидagi кроссвордларга А. Аюбов, Б. Фавш-нов, Х. Маннолов, Х. Шабовадинов, Х. Медрахимов, Х. Исмолов, Б. Шоикромов, А. Аҳмедов, Т. Шоман-сурова, М. Абдурауфов, С. Компо-ва ва бошқа ўртоқлар тўғри жавоб юборишган. Хат йўллаган оқшо-мларга редакция ташаккур изҳор қилади.

Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

3 ТОШКЕНТ КЕТ ОҚШОМИ 26 ИЮНЬ, 1992 й.

